



DZIŚ: Prawo jazdy
2800 pytań – pełna oficjalna baza
na egzamin teoretyczny
Poradnik i DVD



JUTRO:
Egzamin
praktyczny
na kat. B

Poradnik z płytą dostępny w punktach sprzedaży i prenumeracie premium

DZIENNIK GAZETA PRAWNA

PATRZYMY OBIEKTYWNIEM. PISZEMY ODPOWIEDZIALNIE

DGP GAZETAPRAWNA.PL
DZIENNIK.PL
FORSAL.PL

Poniedziałek 12 lutego 2018

NR 30 (4680) ROK 24 ISSN 2080-6744, NR INDEKSU 348 066

4,20 zł
CENA GAZETY (W TYM 8% VAT)

12,90 zł

CENA GAZETY Z KSIĄŻKĄ (W TYM 8% VAT)

Głogów w oparach toksycznego arsenu

BEZPIECZEŃSTWO

W mieście, gdzie działa należąca do KGHM huta miedzi, zawartość w powietrzu groźnego dla zdrowia pierwiastka **nawet dziesięciokrotnie przekraczała normy**

Karolina Baca-Pogorzelska
karolina.baca@infor.pl
@BacaPogorzelska

Emisja arsenu to efekt przetwarzania w piecach hutniczych koncentratu miedzi (jednym z jego składników jest właśnie As). W Głogowie średnie stężenie tego pierwiastka chemicznego w powietrzu w całym minionym roku aż czterokrotnie przekraczało normy. A we wrześniu było wyższe ponad dziesięciokrotnie. Potwierdził to Wojewódzki Inspek-

torat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Sytuacja jest niepokojąca, tym bardziej że w 2016 r. w hucie zainstalowano nowoczesny piec zawieszinowy, dzięki któremu emisja miała być mniejsza. Wiele wskazuje jednak na to, że nie jest. Dowodzić tego mają także badania zlecone przez władze miasta. – Przebadaliśmy ok. 2 tys. mieszkańców pod kątem występowania As w próbce moczu. Przekroczenia norm stwierdzono u co piątej osoby – przyznaje Marta Dytwiń-

ska-Gawrońska, rzeczniczka prezydenta Głogowa.

Objawy przewlekłego zatrucia arsenem pojawiają się zazwyczaj po kilku latach. W ocenie dr. Piotra Burdy, konsultanta ds. toksykologii, zatrucie może wywołać zmiany skórne, w układzie oddechowym czy nerwowym. Ekspert wskazuje również, że arsen ma działanie rakotwórcze, podejrzewają też, że powoduje niedoczynność tarczycy.

KGHM Polska Miedź, do której należy huta w Głogowie, postanowił sfinansować dodatkowe badania mieszkańców. Mają one określić poziom arsenu nieorganicznego, bo to on jest niebezpieczny dla zdrowia. – Jesteśmy na etapie negocjowania kosztów z Instytutem Medycyny Pracy z Łodzi, który wykona badania – deklaruje Justyna Mosoń, rzeczniczka KGHM. Na analizy poczekaj jednak trzeba będzie do III kw. 2018 r. © **A2-3**

Współpraca Klara Klinger, Piotr Szymaniak

WYWIAD



Łukasz Szumowski
minister zdrowia

Chcę zachęcić rezydentów do zostawiania w Polsce, oferując im pensje wyższe o 600–700 zł. W zamian za to musieliby pracować w kraju przynajmniej dwa lata z pierwszych pięciu po uzyskaniu specjalizacji

Będziemy promować jednodniowe pobyty w szpitalu. Bo dłuższe, jeżeli nie wymaga tego stan medyczny pacjenta, są dla niego zagrożeniem i kosztem dla płatnika

A4

W NUMERZE

KNF chce szybciej burzyć piramidy

NADZÓR Możliwe, że Komisja będzie mogła ostrzeżać przed podejrzanymi instytucjami finansowymi, jeszcze zanim naruszą one przepisy. Z kolei prokuratorzy mogliby ścigać je już za samą działalność piramidową (dziś wkraczają do akcji dopiero, gdy instytucja upada i ludzie tracą pieniądze) **B7**

Chwilówka jest rodzaju żeńskiego

FINANSE Z usług firm pożyczkowych najczęściej korzystają młode mieszkanki małych miast i wsi – wynika z badań firmy KR. Nierzadko robią to pod wpływem impulsu, a zdobyte w ten sposób pieniądze wydają w butikach z odzieżą. Średnia wartość ich długu to 4,6 tys. zł **A3**

Sukces w VAT ma dwóch ojców

FINANSE PUBLICZNE

Bartłomiej Godusławski, Marek Chądzyński, Grzegorz Osiecki
dgp@infor.pl

W ubiegłym roku z tytułu podatku od towarów i usług do kasy państwa wpłynęło rekordowe 156,8 mld zł – o ponad 30 mld więcej niż w 2016 i jednocześnie o 13,3 mld zł więcej, niż zapisano w ustawie budżetowej. Rząd przekonuje, że ten sukces należy przypisać urzędnikom Ministerstwa Finansów i skarbowki. Ale czy na pewno tylko im?

Z wycieńczeń i szacunków ekonomistów banku Credit Agricole wynika, że uszczelnienie systemu w 2017 r. przyniosło ok. 12,5 mld zł wpływów ekstra. To 40 proc. odnotowanego w ubiegłym roku wzrostu. Reszta, czyli ok. 18 mld zł, to zasługa najlepszej od kilku lat koniunktury gospodarczej. PKB rósł, sytuacja na rynku pracy poprawiała się, gospodarstwa domowe chętniej i więcej wydawały na towary i usługi, z których podatek zasilal kasę państwa. © **A5**

Zysk z akcji zostaje u sędziego

PRAWO

Małgorzata Kryszkiewicz
malgorzata.kryszkiewicz@infor.pl

Sędzia sądu powszechnego nie będzie musiał wyzywać się zysków z akcji lub udziałów w spółce. Resort sprawiedliwości zapowiada nowelizację, która usunie z prawa tę kontrowersyjną regulację.

Wszyscy sędziowie od przyszłego roku mieli zostać objęci obowiązkiem

przekazywania zysków z akcji lub udziałów na wybrane przez siebie cele publiczne lub na specjalne konto wskazane przez prezesa sądu. Niewywiązanie się z tego obowiązku miało oznaczać utratę urzędu sędziego.

Resort zapewnia jednak, że środowisko nie ma się czego obawiać. Przepis ma zostać usunięty z prawa, jeszcze zanim znajdzie zastosowanie. © **B8**



Pamięci Polaków ratujących Żydów

HISTORIA W cieniu polsko-izraelskiego sporu o nowelizację ustawy o IPN marszałek Senatu Stanisław Karczewski przypomniał dzień i moment z historii relacji między

paszportów. Dokumenty były wysyłane do okupowanej przez Niemców Polski, by ratować Żydów przed Holocaustem.

Nad kolejną operacją pomagał poseł RP Ładoś (na zdj.). Wskazaliśmy w DGP, jak mają być nazywane i jak mają być finansowane te działania. © **A5**

FOR. NAC



9 772080 674013 07

Zagadkowe przekroczenie norm arsenu

EKOLOGIA Rekordowe stężenia trującego pierwiastka mogą być efektem pracy pieca zawieszinowego w Hucie Miedzi Głogów – wynika z informacji DGP

Karolina Baca-Pogorzelska
karolina.baca@infor.pl
@BacaPogorzelska

Norma stężenia arsenu to 6 ng na metr sześcienny powietrza. W 2016 r. średnia dla Głogowa wyniosła 12,6 ng, natomiast w 2017 r. już 30,23 ng – wynika z danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Wzrost zanotowano mimo uruchomienia przed rokiem w Hucie Miedzi Głogów największego pieca zawieszinowego na świecie. Piec w należącej do KGHM hucie uroczyście otwierał w styczniu 2017 r. prezydent RP Andrzej Duda.

Albo żużel, albo gaz

– Przy produkcji miedzi zwykle wydziela się arsen, który występuje w rudzie miedzi. Może być on wylapywany w postaci żużlu lub gazu. W starych piecach szybowych temperatura była niższa i więcej było arsenu w postaci żużlu. Gdy temperatura jest za wysoka, więcej arsenu spala się i ulatnia kominem – mówi DGP osoba związana wcześniej z KGHM. – Jeśli w piecu zawieszinowym podaje się za dużo koncentratu z kopalni Lubin, a tak najprawdopodobniej się dzieje, to temperatura wzrasta, bo ma on w sobie dużą zawartość węgla. Przy obfitym wydzieleniu arsenu filtry w kominie nie są w stanie wszystkiego wylapać – tłumaczy nasz rozmówca. Porównuje superpiec do pendolino w Polsce, a możliwy nieprawidłowy wsad do torów niedostosowanych do kolei wysokich prędkości.

– Możliwe też, że kupili zagraniczny koncentrat z dużą zawartością zarówno miedzi, jak i arsenu i zamiast powoli

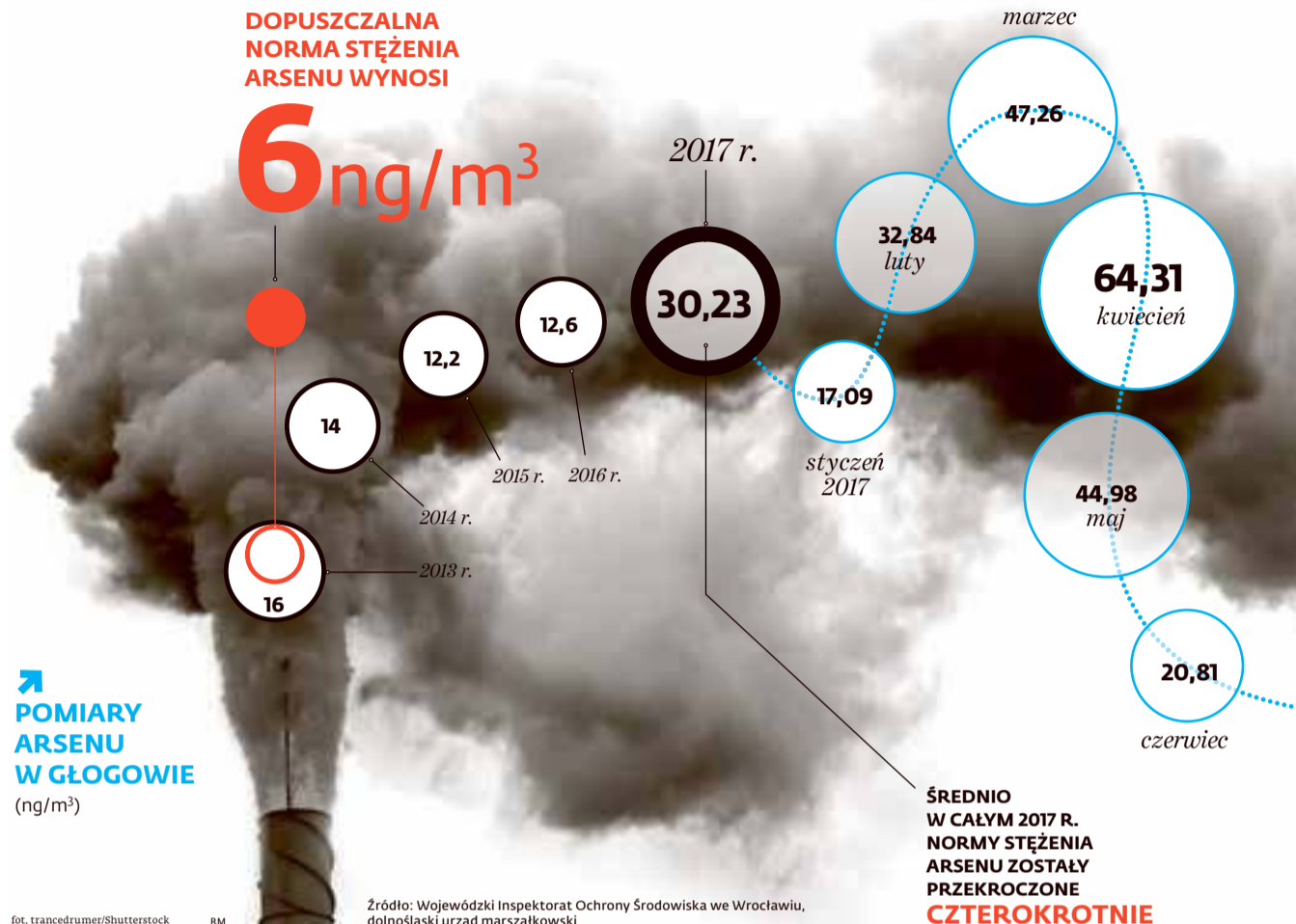
mieszać go z naszymi, które nie mają tak wysokich zawartości arsenu, wrzucili go do pieca. KGHM zawsze kupował co roku ok. 100 tys. ton koncentratów z zagranicy – mówi nam druga osoba z branży, też kiedyś związana z KGHM.

KGHM tłumaczy, że w piecu zawieszinowym temperatura topnienia koncentratu jest taka sama jak w piecach szybowych i zależy od jego składu chemicznego. Twierdzi też, że najwięcej węgla ma koncentrat nie z kopalni Lubin, ale z Rudnej. – Wszystkie instalacje w hutach są dostosowane do przerobu naszego koncentratu. Nie ma na terenie Huty Miedzi Głogów specjalnych instalacji zajmujących się odarsowaniem, bo takie instalacje nie są wymagane – mówi DGP Justyna Mosoń, rzeczniczka KGHM. – W jakich ilościach i od kogo kupujemy koncentrat, jest tajemnicą handlową, ale przede wszystkim wykorzystujemy wsad własny. Sprawa mieszanek koncentratów też jest chronioną tajemnicą przedsiębiorstwa, to informacja poufna – dodaje.

W grudniu o problemach z piecem zawieszinowym mówił DGP prezes KGHM Polska Miedź Radosław Domagałski-Łabędzki. – W 2010 r. podjęto decyzję o budowie pieca zawieszinowego w hucie Głogów z pełną świadomością, że nie jest on przystosowany do naszej rudy. Mamy nowoczesny piec, niskoemisyjne instalacje, ale niedostosowane do naszego koncentratu – tłumaczył.

Arsen jest też w papierosach

– Mamy swój udział w stanie zanieczyszczenia powietrza arsenem w Głogowie,



ale nie taki duży, jak się go nam przypisuje. Po odnotowanym w 2013 r. przekroczeniu jego stężenia na zlecenie marszałka województwa przeprowadzono w Głogowie analizę rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Wykazała ona, że hucie można przypisać nie więcej niż ok. 30 proc. w odnotowanym stężeniu średniorocznym – mówi Mosoń. Dodaje, że poważnym źródłem arsenu jest też palenie papierosów. – Na podstawie badań naukowych szacuje się, że spalenie jednego papierosa wprowadza do organizmu drogą oddechową ok. 250 ng arsenu, zatem paczka papierosów dziennie to 5000 ng na dobę – mówi Mosoń.

Zaniepokojeni wzrostem stężeń władze Głogowa

postanowili w III kw. 2017 r. zbadać mieszkańców. Zgłosiło się ok. 2 tys. osób (na ponad 60 tys.).

Przebadano 993 dorosłych (18–81 lat) i 1000 dzieci (7–14 lat). Przekroczenia stwierdzono u co piątego przebadanego. – Średni wynik u dorosłych wyniósł 19,7, a u dzieci – 11 (w obu przypadkach norma to 15). Teraz na podstawie porozumienia m.in. z KGHM przeprowadzone będą dodatkowe badania, by określić, ile w próbce jest arsenu organicznego, a ile nieorganicznego – mówi nam Marta Dytwińska-Gawrońska, rzeczniczka prezydenta Głogowa. Koncern badania sfinansuje.

Arsen występuje bowiem w dwu formach: organicznej i nieorganicznej. Z tą pierw-

szą – jak mówią eksperci Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, prowadzący analizy nad arsenem – organizm radzi sobie bardzo dobrze, wydalając niemal w całości. Problem jest z arsenem nieorganicznym, który jest łatwo przyswajalny, ale także i toksyczny dla ludzkiego organizmu. Szczególnie dla małych dzieci. Występuje zarówno w wodzie, glebie, jak i powietrzu.

Spiek i działania naprawcze

WIOŚ we Wrocławiu przygotował „Ocenę poziomów substancji w powietrzu oraz wyników klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2013”. – Na podstawie tego dokumentu opracowano program ochro-

ny powietrza ze względu na stwierdzone przekroczenie poziomu arsenu w strefie dolnośląskiej – mówi nam Michał Nowakowski, rzecznik dolnośląskiego urzędu marszałkowskiego. – Wskazano działania naprawcze, m.in. dla KGHM Polska Miedź, które mają spowodować redukcję emisji arsenu. Po wykonaniu zaleceń zostanie dokonana ponowna analiza i wypracowane dalsze działania naprawcze – dodaje.

Według naszych rozmówców podawanie mieszanki nieodpowiedniej do pieca zawieszinowego przełożyło się również na powstanie dużego spieku. Kilkudziesięciotony nawis w październiku 2017 r. spadł na kocioł i zatrzymał pracę huty na niemal

Badania w Głogowie pomogą wypracować odpowiednią profilaktykę

ZDROWIE

Ekspertcy dopiero opracują program, jak radzić sobie z przekroczeniem norm arsenu

Klara Klinger
klara.klinger@infor.pl

Z raportu „Air quality in Europe – 2016” Europejskiej Agencji Środowiska wynikało, że zwiększone stężenie arsenu było wykryte jedynie w kilku miejscach w Europie: w trzech miejscowościach w Belgii, jednej w Finlandii oraz w trzech w Polsce. Agencja analizowała jakość powietrza w Europie od 2000 do 2014 r. w ponad 400 mia-

stach w 40 krajach. Wykorzystano dane przesyłane ze stacji monitoringu powietrza w Europie, w tym z polskich działających w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dlatego głogowskie badania należą do pierwszych, na pewno w Polsce, które pomogą sprawdzić wpływ arsenu na człowieka. – Przystępujemy do przygotowania mapy zagrożeń – mówią eksperci z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, którzy brali udział w badaniach mieszkańców Głogowa. W ich efekcie u 20 proc. mieszkańców wykryto w moczu arsen. Jak przyznają, z samej obecności tego pierwiastka jeszcze nic nie wynika – chcą określić, ile

w próbce jest arsenu organicznego, a ile nieorganicznego. Szkodliwy jest ten nieorganiczny.

Autorzy programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego piszą „o działaniu arsenu wiadomo, że jest związkiem o silnych właściwościach rakogennych i toksycznych”. Do organizmu człowieka może się on dostać z pokarmem, np. poprzez picie zanieczyszczonej wody lub wraz z wdychanym powietrzem. W powietrzu arsen występuje głównie w formie nieorganicznej (w postaci pyłu), która jest bardziej szkodliwa od formy organicznej. Objawy zatrucia przewlekłego występują zwykle po kilku latach; mogą nimi być nowotwory

skóry, płuc, nerek, wątroby. Sam długotrwały kontakt skóry z pyłem arsenowym może wywołać kilkanaście odmian nowotworu skóry. Bardzo często jednak przewlekłe zatrucie doprowadzają jedynie do zwykłych zmian skórnych.

Problem jest znany od dawna i już za poprzedniego rządu w 2014 r. m.in. poseł Adam Lipiński zaniepokojony przekrocze-

To jedno z niewielu miast z takim przekroczeniami norm arsenu w powietrzu

niami norm szkodliwych substancji w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miejskim i powiatu Głogów. Bardzo często jednak przewlekłe zatrucie doprowadzają jedynie do zwykłych zmian skórnych. Problem jest znany od dawna i już za poprzedniego rządu w 2014 r. m.in. poseł Adam Lipiński zaniepokojony przekrocze-

niai norm szkodliwych substancji w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miejskim i powiatu Głogów. Bardzo często jednak przewlekłe zatrucie doprowadzają jedynie do zwykłych zmian skórnych.

– Dlatego postanowiliśmy umożliwić mieszkańcom Głogowa dostęp do badań tarczycy w ramach specjalnego programu – mówi Paweł Chruszcz, radny z Głogowa. Wyniki opublikowano kilka dni temu. Wyszło z nich, że z 500 przebadanych osób u 92 stwierdzono zmiany chorobowe, a u 20 nowotworowe. – Czy to jest dużo, czy mało, czy inaczej niż norma w innych miejscach kraju, tego na razie nie wiemy. Dlatego będę wnioskował o przeprowadzenie analiz, które pozwolą ocenić, czy może to być związane ze środowiskiem,

